

♦ پیش‌شماره‌ی اول، بهار ۱۳۸۵ —

بازتاب دانش

نشریه‌ی درباره‌ی شناخت مغز و رفتار

سال اول، پیش شماره‌ی اول، بهار ۱۳۸۵

مدیر مسئول و صاحب امتیاز: محسن ارجمند

سردبیر: حبیب‌الله قاسم‌زاده

مسئول اجرایی: منصوره رجب‌لو

زیر نظر هیأت تحریریه

فهرست

۲	دکتر حبیب‌الله قاسم‌زاده	روان‌شناسی میان فرهنگی
۱۰	دکتر محسن ارجمند	تاریخ طب در ایران
۳۱	پل تاگارد، دکتر محسن ارجمند	تغییر مفهوم بیماری در ادوار مختلف
۳۵	دکتر محسن ارجمند	نگاهی گذرا به فرهنگ زندگی در آلمان
۴۰	دکتر محسن ارجمند	جستارهایی در فلسفه طب

چاپ: افرنگ، تهران، خیابان کارگر، اول خیابان آذربایجان، دست راست، پلاک ۲۵، تلفن: ۶۶۴۳۲۲۱۲

نشانی: تهران، بلوار کشاورز، بین خیابان کارگر و ۱۶ آذر، پلاک ۳۲۲ تلفن: ۸۸۹۷۷۰۰۲-۸۸۹۷۹۵۴۴

email:baztabedanesh@yahoo.com

بها: ۵۰۰۰ ریال

روان‌شناسی میان‌فرهنگی

دکتر حبیب‌الله قاسم‌زاده

شناختی^۳ و انسان‌شناسی روان‌شناختی^۴، همپوشانی دارد. مخصوصاً از این نظر که لوریا در فصل اول کتاب، تحت عنوان «مسأله»، رویکردی اجتماعی-تاریخی، به ذهن و فعالیت‌های عالی ذهنی برمی‌گزیند. او پس از بررسی آرای داروین^۵، اسپنسر^۶، دورکیم^۷، پی‌یر ژانه^۸، ریورز^۹ و لوی-برول^{۱۰}، به این نتیجه می‌رسد که فعالیت‌های عالی شناختی، ماهیتی اجتماعی-تاریخی دارند و ساختار فعالیت ذهنی همراه با محتوای اختصاصی آن، و نیز صور کلی زیرساخت همه‌ی فرایندهای شناختی، در جریان رشد و تحول تاریخی، تغییر می‌یابد. فرض اساسی در این مطالعه، مفهوم واسطه‌مندی^{۱۱} است که ویگوتسکی آن را به عنوان مشخصه‌ی اصلی آگاهی و تفکر در انسان می‌داند.

اگر بخواهیم با معیارهای امروزی بسنجیم، تحقیقی که لوریا در ازبکستان انجام داده، تحقیقی در چارچوب «روان‌شناسی میان‌فرهنگی»^۱ شمرده می‌شود. تعریفی که می‌توان از روان‌شناسی میان‌فرهنگی ارائه داد، چنین است: بررسی شباهت‌ها و تفاوت‌ها در کارکرد روان‌شناختی فرد در گروه‌های مختلف فرهنگی و قومی؛ بررسی روابط بین متغیرهای روان‌شناختی و متغیرهای اجتماعی-فرهنگی، بوم‌شناختی و زیست‌شناختی؛ و بررسی تغییرات جاری در این متغیرها (بری، پورتین‌گا، سی‌گال، دیزن، ۲۰۰۳، ص ۳). در این تعریف، دو محور عمده، مورد توجه قرار می‌گیرد: (۱) توصیف تنوع رفتار انسان‌ها در جوامع مختلف؛ و (۲) سعی در پیوند دادن رفتار فرد با محیطی که آن رفتار در آن محیط، اتفاق می‌افتد. تحقیق گروه لوریا از این نظر که به نحوی در صدد بررسی روابط بین متغیرهای روان‌شناختی و متغیرهای اجتماعی-فرهنگی است، تحقیقی از حوزه‌ی روان‌شناسی میان‌فرهنگی است. اما در عین حال، جنبه‌هایی از این بررسی، با انسان‌شناسی فرهنگی^۲، انسان‌شناسی

1. cross-cultural psychology
2. cultural anthropology
3. cognitive anthropology
4. psychological anthropology
5. Darwin
6. Spencer
7. Durkhiem
8. Janet
9. Rivers
10. Levy-Bruhl
11. mediation